

Gedrags- en Ethische code voor gymnasten en hun ouders ter bevordering van veiligheid, gezondheid en welbevinden 2018-2019

1 INLEIDING

Alle clubs aangesloten bij GYMFED volgen het beleidsdocument Veiligheid, Gezondheid en Welbevinden van GYMFED voor trainers en clubs. Zij erkennen dat ze een verplichting hebben om zorg te dragen voor de integriteit van hun leden. Zij stellen zich tot doel een correcte ondersteuning en begeleiding aan alle leden te geven zodat vragen en problemen aangepakt worden. GYMFED onderstreept dat alle betrokkenen - en specifiek de trainers - zich houden aan de principes van goed gedrag, zich op ethisch vlak onberispelijk dienen te gedragen en dat ze een voorbeeld zijn voor eenieder die betrokken is bij het clubleven.

Dit document is opgesteld op basis van de geldende wetgeving en de richtlijnen van het Internationaal Centrum voor Ethiek in de Sport (ICES).

2 PREVENTIEF BELEID TER BEVORDERING VAN VEILIGHEID, GEZONDHEID EN WELBEVINDEN

- 1) **Uittreksel strafregister.** In enkele van onze omliggende landen, met name Nederland en het Verenigd Koninkrijk, wordt van de trainers en vrijwilligers gevraagd een Uittreksel uit het strafregister, het vroegere 'Getuigschrift van goed zedelijk gedrag' te kunnen voorleggen. Hoewel dit nog niet opgelegd wordt door het BOIC, Sport Vlaanderen of GYMFED, raden we de clubs wel aan dat de trainers (in de akkoordverklaring) verklaren dat ze over dit uittreksel beschikken. Het getuigschrift is geen garantie dat de seksuele integriteit 100% gewaarborgd wordt en blijft, maar verkleint de kans op ongewenst gedrag. Het biedt zekerheid omtrent het verleden van de nieuwe trainer of vrijwilliger.
- 2) **Aanspreekpunt Integriteit.** GYMFED heeft sinds 2015 een Ethische Commissie met daarin een Aanspreekpunt Integriteit (API). Deze commissie komt regelmatig samen en bespreekt vragen van sporters, ouders, trainers, coaches of het clubbestuur. De Ethische Commissie raadt elke club aan om intern een API aan te stellen en daarnaast een tweede verantwoordelijke zodat men (a) bereikbaar wordt voor iedereen en (b) samen in overleg problemen kan bespreken. De API is op de hoogte van de mogelijkheden die er zijn om hulp te bieden, en heeft als taak om in geval van een klacht bijstand te verlenen. Het Aanspreekpunt Integriteit (API) adviseert en stimuleert de club om preventieve maatregelen te nemen. Het aanstellen van een API binnen de club toont aan dat u als club een degelijk ethisch beleid belangrijk vindt. Men raadt aan dat de API een aanspreekbare, integere en onafhankelijke persoon is die bij voorkeur beschikt over een pedagogisch diploma. De API van Artgym is Lieve Mutsaers.
U kan meer informatie over de Ethische Commissie vinden via de website van GYMFED <https://www.gymfed.be/over-gymfed/gymtastisch-sporten/ethische-commissie-gymfed>
- 3) **Het Vlaggensysteem.** ICES heeft in samenwerking met Sensoa, Child Focus, Sport Vlaanderen, VSF, VTS en ISB een instrument ontwikkeld voor clubbestuurders, sporters, trainers, coaches, en andere sportbegeleiders om bewust om te leren gaan met lichamelijk en seksueel grensoverschrijdend gedrag in de sport. Zes criteria bepalen hoe je lichamelijk en seksueel grensoverschrijdend gedrag correct kan inschatten. Op basis van die inschatting kan een

situatie beoordeeld worden met een groene, gele, rode of zwarte vlag. De kleur geeft aan hoe er gepast kan worden gereageerd. Het Vlaggensysteem biedt een houvast om op een begripvolle, maar tegelijk rationele en consequente wijze te overleggen en te reageren, aan de hand van duidelijke criteria. De ethische commissie raadt elke club aan het vlaggensysteem toe te passen in de club. Meer informatie en bruikbare instrumenten zijn te vinden op de website van ICES via

http://www.ethicsandsport.com/sport_met_grenzen/instrumenten

- 4) De **Vertrouwenscentra Kindermishandeling (VK)** bieden een communicatiekanaal aan “op maat” van jongeren. Via dit kanaal kunnen jongeren in contact komen met gespecialiseerde en hiervoor opgeleide medewerkers van het VK te Brussel die naar hen zullen luisteren, informeren en ondersteunen. Het is aangewezen dat de club dit kanaal kenbaar maakt aan de leden. Meer informatie en de toegang tot de chatbox is te vinden op www.nupraatikerover.be

3 GEDRAGSCODE VOOR SPORTERS

1. Praktisch

a. Kledij en materiaal

- Sporters worden verzocht om te trainen in gepaste gymnastiek- of sportkledij. Sporters dragen comfortabele kleding om een vrije beweging mogelijk te maken, maar de kledij mag omwille van veiligheidsredenen niet te open, los of fladderend zijn.
- Het is niet toegestaan aan de sporters om sieraden te dragen tijdens de trainingssessies of competitiemomenten, kleine knopjes als oorknopjes zijn toegelaten (conform de FIG-normen, uitgez. Freerunning/parkour)
Voor Freerunning/parkour: sieraden mogen geen risico inhouden voor anderen, het materiaal of zichzelf.
- De club kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor verloren of gestolen voorwerpen. Het is raadzaam om kledingstukken en andere bezittingen te etiketteren met de naam van de sporter erop.
- Het gebruik van GSM, smartphones en tablets is niet toegestaan tijdens de trainingen en wedstrijden. Tenzij dit gebruikt wordt in functie van de les en na toestemming van de trainer (vb. beeldanalyse).
- Voor een wedstrijdgymnast is de groepskledij verplicht
 - trainingspak Artgym met zwarte sokken
 - geen zwarte zolen op de sportvloer
- Aankoop van wedstrijdmaillots wordt afgesproken met de partner(s) en dient op voorhand goedgekeurd te worden door de trainers. (afhankelijk van muziek en genre oefening)
- Bereidheid om figuur te verzorgen (verantwoord voedingspatroon, hygiëne,...)
- Geen slip onder wedstrijdmaillot voor de bovenmannen of kleine ondermannen.
- Arm-/beengewichtjes worden verwacht mee te nemen naar de training. Bovenmannen 2x 0.5 kg en ondermannen 2x1kg.
- Geen snoep of zoetigheden mee te brengen naar de trainingen, wedstrijden en demonstraties.
- Enkel plat water is toegestaan tijdens gymactiviteiten.

b. Samenstellingen ploegen en teams

- Enkel de door de trainers geselecteerde gymnasten hebben toegang tot de demonstratie- en/of wedstrijd ploeg.
- De samenstelling van de teams en de beslissing voor welk niveau gebeurt uitsluitend door de trainers.
- Wij vragen aan de ouders om rekening te houden met het feit dat al onze trainers dit doen op vrijwillige basis en het beste voor hebben met alle kinderen. De beslissingen die genomen worden door trainers zijn gebaseerd op verschillende factoren en met de beste bedoelingen in functie van de kinderen en de groep.
- Aanpassingen aan de samenstellingen kunnen gedurende het ganse seizoen gebeuren.

c. Trainingen en vakanties

- De training begint stipt op de tijdstippen die aangeduid staan op het uurrooster van de club. Dit uurrooster verschijnt voor de specialisatiegroepen op de facebookpagina van hun specialisatie.
- Sporters zijn verplicht om zich om te kleden in de kleedkamers/ruimtes wanneer deze voorzien zijn.
- Sporters mogen nooit trainen (inclusief de opwarming) bij afwezigheid van een trainer, tenzij (vb. bij het te laat komen van de trainer wegens overmacht) de sporters +18 jaar zijn.
- De trainingen zijn voorzien op alle dagen behalve op zondag. Afhankelijk van de groep waartoe men behoort, is een aantal trainingen verplicht.
 - Acro:
 - Wedstrijdgymnasten A, B,: minimum 5 trainingen per week.
 - Wedstrijdgymnasten I: minimum 4 trainingen per week.
 - Wedstrijdgymnasten C: minimum 3 trainingen per week.
 - Wedstrijdgymnasten recrea: minimum 3 trainingen per week.
 - Tumbling
 - Wedstrijdgymnasten C en recrea: minimum 3 trainingen per week.
- Met universiteitsstudenten/hogeschoolstudenten of omwille van professionele bezigheden kunnen speciale regelingen afgesproken worden.
- Tijdens examenperiodes probeert de gymnast zeker op zaterdag te komen, indien mogelijk meer. Verwittig de trainers bij afwezigheid op andere dagen.
- Het is aangeraden dat de sporters op voorhand de trainer inlichten indien zij niet (tijdig) aanwezig kunnen zijn bij de les/training. Dit kan per mail, telefonisch op per sms, graag met de reden van afwezigheid vermeld.
- Afwezigheid van partner is geen reden om zelf afwezig te zijn tenzij anders afgesproken.
- Wie gekwetst is kan een aangepaste training krijgen (afhankelijk van de aard van de kwetsuur en in samenspraak met de behandelende arts of kinesist.
- Telaarcomers melden zich eerst aan bij één van de aanwezige trainers en krijgen indien dit met regelmaat gebeurt een lichte sanctie.
- Er is een bereidheid vakanties aan te passen aan het wedstrijdprogramma. Normale regeling:
 - Juli: geen trainingen, wel zelf onderhouden van lenigheid, kracht en uithouding
 - Augustus: opbouw van aantal trainingsuren volgens schema vakantie. Voor wedstrijdgymansten is deelname aan sportkampen in augustus sterk aanbevolen.
 - Tussen begin januari en einde mei is het niet bevorderlijk om vakantie te nemen.

- Na selectie en in samenspraak: bereidheid tot demonstraties en/of wedstrijden binnen- en buitenland, zodat iedereen in de groep op elkaar kan rekenen. Duidelijke afspraken zullen gemaakt worden afhankelijk van het evenement in kwestie.
- Vermits onze trainingen op een professionele manier gegeven worden vragen wij om geen trainingen in andere clubs te volgen tenzij op aanraden en in samenspraak met huidige trainers. (ook geen demo's!)

d. Wedstrijden

- Bij afwezigheid op een wedstrijd moet binnen de 3 dagen een ziekteattest van de arts worden afgegeven aan de trainers.
- Gymnasten die aan een wedstrijdseizoen starten maken dit ook af.
- Wedstrijdgymnasten nemen deel aan alle wedstrijden die voor hun niveau georganiseerd worden.
- Tijdens een wedstrijd zijn de gymnasten de hele duurtijd aanwezig, uit respect voor de medegymnasten.

e. Communicatie en andere activiteiten

- Wij vragen aan de gymnasten en de ouders om zo veel mogelijk deel te nemen aan de clubactiviteiten en ze te steunen en te helpen waar kan. Vele helpende handen maken het werk leuk en lichter.
- Goede communicatie is zeer belangrijk. De club doet haar best om zo goed mogelijk te communiceren via mails, brieven en de website. Wij vragen dat er ook gereageerd wordt met een al of niet positief antwoord wanneer nodig.
- Beslissingen genomen door trainers en bestuur zullen steeds gepast gecommuniceerd worden. Om misverstanden te voorkomen vragen wij om geen onzekerheden te verspreiden. Voor eventuele vragen kan u zich steeds wenden tot de trainers of het bestuur.

2. Respect

a. Voor eigen gezondheid

- Sporters worden gevraagd om aandacht te besteden aan hun eigen persoonlijke hygiëne.
- Sporters mogen niet trainen als ze niet voldoende fit zijn.
- Sporters die medicatie gebruiken (bijv. inhalator) worden verwacht de trainer en/of het clubbestuur hiervan in te lichten. Indien de gebruikte medicatie voorkomt op de dopinglijst moet de competitiesporter een attest van medische noodzaak bij zich hebben op elke training/wedstrijd. Meer info op www.dopinglijn.be
Voor een minderjarige recreant is een doktersattest voldoende.
- Sporters dienen over een geldige verzekering 'Burgerlijke Aansprakelijkheid' te beschikken. Dit gebeurt automatisch via lidmaatschap GYMFED.
- Sporters voeren geen bewegingen uit (indoor noch outdoor) die niet geoefend werden of die de sporter niet onder de knie heeft.

b. Voor anderen

- Sporters kunnen geschorst of indien nodig definitief uitgesloten worden, indien zij zich ongepast gedragen. Dit ongepast gedrag omvat onder andere pesten, beledigen, grof taalgebruik, seksueel grensoverschrijdend gedrag, stelen, discriminatie,

Tijdelijke of definitieve uitsluiting kan enkel plaatsvinden indien de vooraf vastgelegde tuchtprocedure werd gevolgd. Discriminatie van kinderen uit minderheidsgroepen wordt niet geaccepteerd.

c. Voor materiaal

- De sporters hebben respect voor het gebruikte materiaal en gebruiken dit alleen waarvoor het bestemd is.
- De sporters helpen het materiaal netjes opruimen en stapelen zoals afgesproken.
- Kledij wordt netjes opgehangen in de kleedkamers. Na de training worden De kleedkamers steeds netjes achter gelaten.

3. Specifiek voor Freerunning/parkours

a. Respect voor de omgeving

- De sporter traint niet op illegale plaatsen of privéterrein zonder toestemming.
- De sporter checkt de obstakels die hij/zij wil gebruiken op stabiliteit en veiligheid en maakt niks stuk.
- De sporter respecteert de buurtbewoners. Maakt geen lawaai en laat geen afval achter.

b. Respect voor de sport

- De sporter brengt Freerunning/parkours nooit in verband met illegale activiteiten.
- De sporter ruimt de 'spot' op voor en na de training.
- De sporter neemt actief verantwoordelijkheid op wanneer iets beschadigd wordt.
- Bij vragen of opmerkingen door voorbijgangers geeft de sporter vriendelijk meer informatie. De sporter gaat niet in discussie met voorbijgangers, ook als hij/zij (on)terecht wordt weggestuurd.

4 GEDRAGSCODE VOOR OUDERS

1. Praktische verantwoordelijkheden

a. Kledij en materiaal

- Ouders dienen ervoor te zorgen dat hun kind op sportieve wijze gekleed naar de training gaat, passend bij de discipline die het kind beoefent en zonder sieraden.
- Ouders worden verzocht ervoor te zorgen dat kinderen geen kostbare voorwerpen meebrengen naar de training.

b. Begin en einde training en bij wedstrijden/activiteiten/toonmomenten

- Het is de verantwoordelijkheid van de ouders dat hun kind tijdig voor aanvang van de les/training aanwezig is en bij het einde van de les weer tijdig wordt opgehaald.
- Ouders van nieuwe sporters stellen zich voor aan de verantwoordelijke trainer. Dit zorgt ervoor dat kinderen enkel de club verlaten met iemand die de trainer (her)kent.
- Omwille van gezondheids- en veiligheidsredenen mogen ouders, behoudens toelating van de trainer, op geen enkel moment de trainings- of wedstrijdvloer betreden. Op zaterdag van 11-12u is er een kijkmoment mogelijk vanuit de tribune boven.
- We raden aan dat ouders die kinderen opvangen tijdens de stage of logement aanbieden afspraken maken met de clubverantwoordelijken rond gezondheid en veiligheid.

- Ouders worden aangeraden om de competities/activiteiten/toonmomenten van hun kinderen bij te wonen.
- Ouders in de tribune vertonen sportief gedrag.

c. Administratie

- Van de ouders wordt verwacht dat zij de lidgelden en bijkomende kosten tijdig betalen.
- Ouders zorgen ervoor dat alle wijzigingen in contactgegevens meegedeeld worden aan het clubbestuur.

2. Respect

a. Naar hun kind toe

- Ouders zien erop toe dat hun kind fit is om deel te nemen aan de sportles. Ze stimuleren een gezonde en evenwichtige levensstijl bij hun kind.
- Ouders moedigen sportiviteit ten alle tijden aan, zoals: regels volgen, gedane engagementen nakomen, respect voor zichzelf-medesporter-trainer, respect voor anderen en het materiaal.

b. Naar de trainer toe

- Ouders worden aangeraden om zich tot de verantwoordelijke trainer te wenden als ze zich zorgen maken over een gegeven rond coaching of ontwikkeling. De trainer of verantwoordelijke wordt hiervoor persoonlijk aangesproken. De discussies met een trainer worden niet gevoerd op sociale media, sms, chat, ...
- Ouders dienen de coaching over te laten aan de trainer.

c. Naar juryleden toe (indien van toepassing)

- Ouders mogen een jurylid nooit verbaal of fysiek bedreigen en trekken de integriteit van de juryleden niet in twijfel.